

Zbornik Comenius

Individualna mobilnost učencev

2011–2012

Izdal: Center RS za mobilnost in evropske programe izobraževanja
in usposabljanja

Zbral in uredil: Katjuša Radinovič

Lektoriranje: Petra Tomše

Oblikovanje: Studio 3S

Naklada: elektronska različica

Ljubljana, avgust 2013

Zbornik Comenius

**Individualna
mobilnost učencev**

2011–2012

Spoštovane bralke, spoštovani bralci!

Individualna mobilnost učencev v okviru programa Comenius je evropska pobuda, ki učencem osnovnih in srednjih šol omogoča tri- do desetmesečno šolanje na šoli gostiteljici v tujini. Mobilnost učencev je organizirana med šolami, ki sodelujejo ali so sodelovale v istem projektu Comenius partnerstev.

Comenius Individualna mobilnost učencev ponuja učencem evropsko izkušnjo učenja. Pripomore k njihovem razumevanju raznolikosti evropskih kultur in jezikov ter jim pomaga pridobiti veščine, ki jih potrebujejo za svoj osebni razvoj. Projekti v okviru akcije Comenius Individualna mobilnost učencev pomagajo vzpostaviti trajnostno sodelovanje med sodelujočimi šolami in s tem obogatijo evropsko dimenzijo šolskega izobraževanja.

Današnji svet ne olajšuje zaposlovanja mladih, zato so dodatna usposablja v tujini tako pomembna. Učenci oziroma dijaki, ki odidejo na šolanje v tujino, ne pridobijo le znanja, ki se jim formalno prizna, temveč tudi samozavest, samostojnost, samoiniciativnost, večjo sposobnost javnega nastopanja ter obogatitev znanja tujega jezika.

Pričujoči zbornik Comenius Individualna mobilnost učencev ponuja pregled projektov, ki so bili odobreni v razpisnih letih 2011 ter 2012 in so se zaključili v letu 2012 oziroma 2013. V zbornik so vključeni projekti, katerih koordinatorji so se prijazno odzvali povabilu nacionalne agencije in pripravili prispevek.

Mednarodne izkušnje učencev in dijakov postajajo nujna in pomembna dodana vrednost, ki jo podpirata tako Slovenija kot tudi Evropska unija. V upanju, da vam opisani primeri porodijo nove ideje in zamisli za lastne projekte, vam želimo prijetno branje.

Katjuša Radinovič,
koordinatorica akcije Comenius Individualna mobilnost učencev

COMENIUS INDIVIDUALNA MOBILNOST UČENCEV

Razpisni leti 2011 in 2012

Razpisno leto	Šola pošiljateljica	Država gostiteljica	Število dijakov, ki so odšli na mobilnost
2011	Gimnazija Ormož	Francija	1
2011	ESIC Kranj, Gimnazija	Francija	2
2011	Srednja medijska in grafična šola Ljubljana	Poljska	1
2011	Srednja šola Slovenska Bistrica	Italija	4
2012	Srednja šola Črnomelj	Portugalska	2

V razpisnih letih 2011 in 2012 smo odobrili pet projektov Comenius Individualna mobilnost učencev. Predstavljamo vam tri, katerih koordinatorji so se prijazno odzvali našemu povabilu in pripravili prispevek.

Šola pošiljateljica:	Srednja medijska in grafična šola Ljubljana
Šola gostiteljica:	Kolegium Ewropejskie – Krakov
Država šole gostiteljice:	Poljska
Kontaktna oseba projekta:	Vladimir Janež
Elektronski naslov kontaktne osebe:	Vladimir.janez@smgs.si
Število izvedenih mobilnosti:	1
Starost vključenih dijakov:	17

Vsebina in cilji projekta

Cilji projekta, kot so spoznavanje evropske kulture, premostitev kulturnih in tradicionalnih razlik med narodi, spoznavanje drugačnega učnega okolja, učnih praks in utrjevanje znanja tujega jezika so bili popolnoma doseženi. Delo na projektu nas je vse obogatilo, pridobili smo veliko izkušenj na vseh področjih sodelovanja s tujim partnerjem, kar nam je omogočilo večje zaupanje in skupno načrtovanje ter izvajanje projektnega sodelovanja.

Priprava na mobilnost

Dijakinja je bila izbrana na podlagi osebne motiviranosti za potovanje in učenje, znanja tujega jezika in komunikacijskih sposobnosti. Priprave so potekale v organizaciji nacionalne agencije, in sicer v šoli v obliki predavanj in konzultacij ter v šoli gostiteljici v obliki predavanj in vodnih dejavnosti. Učna pogodba in program izobraževanja sta sestavljena v sodelovanju s koordinatorjem s partnerske šole.

Mobilnost

Med prostim časom je Manca obiskala kulturne znamenitosti Krakova in se udeležila izletov v Varšavo, na ogled koncentracijskega taborišča Auschwitz, rudnika soli Wielicka, živalskega vrta in Peninskega narodnega parka.

Po mobilnosti

Dijakinja se je zelo hitro vključila nazaj v delovno okolje in nadomestila zamujene ure v svoji šoli. Ves čas je bila v stiku s sošolci in učitelji in je tudi na ta način 'dohitela' ter nadoknadila zamujeno snov. Ocene, ki jih je pridobila, so upoštevane pri končni oceni. Dijakinja je večkrat predstavila svoje izkušnje v literarni obliki v šolski publikaciji *Mi mladci*, v Spominski knjigi šole ter na informativnih dnevih in šolskih prireditvah. O svojem bivanju je redno objavljala zapise na spletnem dnevniku: <http://oniinmi.blogspot.com/search?updated-min=2011-01-01T00:00:00-08:00&updated-max=2012-01-01T00:00:00-08:00&max-results=48>.

Dodana vrednost projekta za dijake

Dijakinja je postala bolj samozavestna in je izpopolnila svoje znanje tujega jezika. To se je izkazalo tudi kasneje pri ostalih projektih, pri katerih je aktivno in samoiniciativno sodelovala ter gostila tujo dijakinjo na obisku v Sloveniji.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/okolje

Šola je utrdila plodno sodelovanje s krakovsko šolo in pridobila prepoznavnost in sloves kot institucija, ki aktivno skrbi za evropsko dimenzijo izobraževanja dijakov. Paralelno z odhodom naše dijakinje je p šola poslala svojo dijakinjo k nam, tako da smo imeli recipročno izmenjavo. Poleg tega je šola pripravila in začela izvajati še par projektov v sodelovanju s partnerjem iz Krakova.

Izjava enega od udeležencev mobilnosti

Zapis s spletnega dnevnika o zadnjih dnevih:

četrtek, 24. november 2011

»Živijo!

Pa je konec novembra in čas je, da spakiram kovčke, se poslovim od Poljske in se odpravim domov ...

Tu sem preživela tri res nepozabne mesece. Spoznala sem veliko novih prijateljev, njihovo kulturo, se naučila malo poljskega jezika in izboljšala znanje angleščine.

Zadnji teden sem predvsem delala na zaključni predstavitvi o vsem, kar sem počela na Poljskem, ki sem jo morala predstaviti vsem na šoli.

Danes pa bom verjetno spakirala stvari, saj jutri odpotujem domov.

Se vidimo! :-)

Lp, Manca

*P. s.: Rada bi se zahvalila šoli, ki mi je omogočila to nepozabno izkušnjo!«
(Manca Jereb, dijakinja Srednje medijske in grafične šole Ljubljana)*

Šola pošiljateljica:	Srednja šola Slovenska Bistrica
Šola gostiteljica:	I.I.S.S. Nicolo Palmeri
Država šole gostiteljice:	Italija
Kontaktna oseba projekta:	Marjan Krampuš
Elektronski naslov kontaktne osebe:	marjan.kampus@siol.net
Število izvedenih mobilnosti:	4
Starost vključenih dijakov:	16

Vsebina in cilji projekta

Cilje projekta smo razdelili v več sklopov, in sicer:

- Osnovni cilj projekta je bil dijakom ponuditi možnost izkusiti življenje in šolanje v drugi državi za daljše časovno obdobje. Želeli smo, da spoznajo šolski sistem, vrstnike, učitelje, njihove učne navade in vse ostalo, kar je povezano z življenjem in delom na šoli.
- Drugi cilj je bil spoznati utrip življenja v tuji družini – dijaki so imeli možnost biti del vsakdanjega življenja italijanske (sicilijanske) družine.
- Naslednja je kulturna dimenzija projekta, pri čemer imamo v mislih spoznavanje naravnih, kulturnih in zgodovinskih značilnosti države oz. regije tuje države.
- Ne nazadnje je tu še jezikovna dimenzija – utrjevanje znanja in vsakodnevna konverzacija v tujem jeziku (angleščina) in učenje novega tujega jezika (italijanščina).

Priprava na mobilnost

Najprej smo projekt predstavili zainteresiranim dijakom in kasneje staršem. Dijake smo izbirali glede na njihov interes (pripravljenost za sodelovanje), osebne značilnosti (učni uspeh, znanje tujih jezikov) in podporo družine.

Jezikovna priprava je potekala s pomočjo jezikovne šole IZZA (tečaj italijanskega jezika). Učna pogodba je bila napisana v soglasju z dijaki, starši in učitelji (v njej smo natančno določili vse obveznosti in dolžnosti dijaka in gostujoče šole). Ves čas bivanja so bili dijaki zavarovani, pred odhodom so opravili zdravniški pregled.

Mobilnost

Na šoli gostiteljci so dijaki najprej opravili razgovor s koordinatrico projekta in ravnateljem šole. Prejeli so urnik, na začetku so jim namenili dodatne ure italijanščine. Ves čas obiskovanja pouka so bili obravnavani enako kot njihovi (italijanski) dijaki – obšolske dejavnosti, ekskurzije. Prosti čas so namenili spoznavanju kulturno-zgodovinskih znamenitosti, sklepanju novih prijateljstev, izpolnjevanju šolskih obveznosti in ohranjanju stikov s starši in prijatelji v Sloveniji.

Po mobilnosti

Po zaključku izmenjave so se dijaki hitro vključili nazaj v domače okolje, vrstnikom in učiteljem na šoli so predstavili svojo izkušnjo. Vse obveznosti, ki so jih morali izpolniti po navodilih učiteljev šole pošiljateljice, so opravili, prav tako so jim bile priznane pridobljene ocene na šoli gostiteljci.

Dodana vrednost projekta za dijake

Sodelujoči dijaki so bogatejši za vseživljenjsko izkušnjo, ki jim je vlila več samozavesti, postali so bolj odprti, komunikativni in bogatejši za spoznanje, da lahko uspešno premagujejo ovire, ne glede na to, kje se nahajajo. Prav tako so izpopolnili znanje tujega jezika in se naučili novega.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/okolje

Naša šola je bila s tem projektom bogatejša za nov mednarodni projekt, ki je pustil velik pečat. Učitelji so bili aktivno vključeni vanj, saj smo gostili štiri italijanske dijake, ki so bili tri mesece vsak dan prisotni pri pouku. Prav tako smo v Italijo poslali štiri naše dijake, ki so tri mesece obiskovali njihovo šolo. Zanje je bilo treba pripraviti učno pogodbo, načrt izobraževanja, pridobivanja ocen in zaključevanja po prihodu nazaj.

Zavedamo se, da so tovrstni projektni v današnjem času postali skoraj nuja za vsako šolo, saj dijaki dnevno izražajo želje po mednarodnem sodelovanju.

Izjava enega od udeležencev mobilnosti

»Lahko samo rečem hvala lepa za neverjetno priložnost. Doživela sem eno najlepših in poučnih izkušenj v svojem življenju. Zelo sem hvaležna za to. Upam, da se projekt nikoli ne bo zaključil.«

(Sara Jurič, dijakinja Srednje šole Slovenska Bistrica)

Šola pošiljateljica:	Srednja šola Črnomelj
Šola gostiteljica:	Colégio Guadalupe
Država šole gostiteljice:	Portugalska
Kontaktna oseba projekta:	Alexandra Kočevar
Elektronski naslov kontaktne osebe:	alexandra.kocevar@guest.arnes.si
Število izvedenih mobilnosti:	2
Starost vključenih dijakov:	18

Vsebina in cilji projekta

Projekt Comenius Individualna mobilnost učencev je omogočil dijakom Srednje šole Črnomelj, da so tri mesece preživel na šoli gostiteljici Colégio Guadalupe ter pri družini gostiteljici na Portugalskem.

Cilji mobilnosti za dijake:

- spodbujati osvajanje kompetenc, potrebnih za njihov osebni razvoj, za prihodnje zaposlovanje in za aktivno evropsko državljanstvo;
- spodbuditi dijake, da prevzamejo več odgovornosti za individualno učenje;
- pripraviti dijake na proces odločanja v duhu sodelovanja in skupnega interesa;
- izboljšanje znanja tujih jezikov (angleščina, nemščina, portugalsčina, španščina ...);
- povečati motivacijo dijakov za učenje s primerjavo izobraževalnih/pedagoških pogojev med matično šolo in šolo gostiteljico;
- pomagati dijakom, da se zavejo lastne identitete, pri čemer postanejo bolj tolerantni in imajo manj predsodkov do drugih;
- pridobiti občutek 'skupnosti' med dijaki in profesorji.

Cilji mobilnosti za učitelje:

- deliti didaktična gradiva in izmenjavo zamisli;
- spodbujati tehniko in prakso na podlagi IKT;
- spodbujati dijakovo in učiteljevo motivacijo;
- spodbujati sodelovanje med šolo gostiteljico, dijaki in starši.

Cilji mobilnosti za sodelujoči šoli:

- razvijanje znanja in razumevanja med dijaki in izobraževalnim osebjem o raznolikosti evropskih kultur in jezikov ter njihovi vrednosti;
- poznavanje različnosti obeh partnerskih šol in njihove kulturne dediščine;
- izboljšanje kakovosti in povečanje obsega mobilnosti dijakov in učiteljskega osebja;
- oblikovati močne povezave s partnerskimi šolami s pomočjo srečanj in komunikacijo;

- okrepitev obstoječega partnerstva med šolami, zlasti s pridobivanjem podatkov iz obeh držav (zgodovina, kultura, jezik, literatura, umetnost itd.);
- povečati razumevanje različnih pristopov k spodbujanju prijateljskih vezi in okrepiti odnose v šolski skupnosti.

Priprava na mobilnost

Motivacija mora biti ključni dejavnik pri izbiri. Najbolj motivirani dijaki, ki so sodelovali v projektu Comenius, so imeli možnost sodelovanja v mobilnosti. Dijaki morajo vedeti, da bivanje v tujini in šolanje na gostiteljski šoli ni vedno lahko. Verjetno bodo šli skozi težka obdobja in se soočali z obvladovanjem samega sebe.

Tudi starši se morajo v celoti strinjati s projektom in biti pripravljeni ponuditi polno podporo svojim otrokom, medtem ko so na izmenjavi v tujini. Dijaki morajo vedeti, da bodo sami v novem svetu. Potrebovali bodo nove prijatelje in vključevanje v novo šolsko skupnost, zato je pomembno, da so osebnostno odprti. Istočasno morajo biti samozavestni in se sposobni soočiti z ovirami ter jih premagovati.

Akadska sposobnost je prednost za nekoga, ki sodeluje v projektu dolgoročne mobilnosti v izobraževalnem kontekstu. Dijaki morajo vedeti, da bo slediti pouku v tujem sistemu drugače od tistega na domači šoli, saj pouk poteka v jeziku šole gostiteljice.

Dijaki, ki so se zanimali za projekt, so lahko članek o projektu mobilnosti prebrali na šolski spletni strani.

Starši so pokazali zanimanje za program in pripravljenost, da aktivno sodelujejo tako kot gostiteljska družina kot tudi pri pošiljanju otroka na izmenjavo.

Merila za izbor:

- motivacijsko pismo (200 besed – odgovoriti na vprašanje, zakaj želim sodelovati v tem projektu),
- povprečna ocena (zlasti v znanju jezikov),
- samostojnost in odgovornost,
- sodelovanje v pomožnih dejavnostih v predhodnih evropskih projektih.

Učna pogodba

Obe šoli skleneta učno pogodbo z izborom obveznih predmetov, zastavljenih ciljev in drugih aktivnosti, s katerimi se dijaki strinjajo, da se jih udeležijo. V skladu z učnim načrtom posameznih šol se dijaki udeležijo vseh predmetov v skladu z vnaprej pripravljenim razporedom.

Predmetom, ki jim dijaki ne morejo slediti v tujem jeziku ali jih sploh ni na gostiteljski šoli, lahko sledijo prek spletne učilnice in izpolnijo zahteve domače šole.

Učna pogodba se podpiše s strani dijaka in šole pred mobilnostjo.

Mobilnost

Med mobilnostjo ima dijak redne stike z mentorjem šole gostiteljice, s svojimi sošolci in z mentorjem domače šole prek elektronske komunikacije (video konference, Facebook).

Mentor šole gostiteljice dijakom pomaga, da delijo svoje izkušnje, in spremlja njihov napredek dijakov, kar je bilo dogovorjeno v učnem sporazumu. Dijaki morajo v šoli gostiteljici na podlagi učnega dogovora obvezno obiskovati pouk angleščine, matematike, športne vzgoje in tečaj portugalščine. Iz omenjenih predmetov opravijo tudi pisni in ustni preizkus znanja, tako kot to velja za dijake šole gostiteljice. Po učnem sporazumu mora dijak sam obdelati snov predmetov, ki so zanj obvezni na domači šoli, šola gostiteljica pa jih ne vključuje v pouk (slovenščina, nemščina, zgodovina, psihologija ...). Dijak se tudi vključuje v interesne dejavnosti, ki jih ponuja šola gostiteljica (kuhanje, knjižnica, računalniška učilnica, šport, glasba ...).

V prostem času imajo dijaki možnost ogleda večjih mest ter njihovih znamenitosti, spoznavanja življenja v portugalski družini, spoznavanja portugalskih sošolcev in njihovega načina življenja ter udeležbe kulturnih prireditev.

Šola gostiteljica tudi pomaga pri reševanju težav, ki se lahko pojavijo, in komunicira z dijakovimi gostiteljskimi starši, če je potrebno.

Po mobilnosti

Po mobilnosti se dijakom omogoči nemotena vključitev v domače okolje, prenos, vrednotenje in priznanje pridobljenih ocen. Omogočeni so dodatni pouk predmetov glede na potrebe dijaka, psihološka podpora in dodatna pozornost v prvem mesecu po vrnitvi v domačo šolo.

S poglobljenim osebnim pogovorom in povratnim vprašalnikom se pridobijo povratne informacije o izmenjavi. Na podlagi pridobljenih informacij se sprejmejo predlogi za izboljšanje izmenjave.

Naloga dijaka je, da poda:

- pisno poročilo o izkušnjah na izmenjavi;
- PowerPoint predstavitev na šoli (slike, izmenjava izkušenj, nasveti za potencialne odhajajoče dijake);
- pridobi vse manjkajoče ocene, ki so obvezne na podlagi kurikula.

Mentorjeva naloga je spremljanje dijakovega nadaljnega učnega procesa in reden stik z mentorjem gostiteljske šole.

Dodana vrednost projekta za dijake

Comenius Individualna mobilnost učencev ponuja dijakom evropsko izkušnjo učenja. Pripomore k njihovemu razumevanju raznolikosti evropskih kultur in jezikov ter jim pomaga pridobiti veščine, ki jih potrebujejo za svoj osebni razvoj:

- medkulturna vzgoja in kulturna zavest,
- evropsko državljanstvo in evropska razsežnost,
- učenje tujih jezikov,
- socialne in državljanske kompetence,
- občutek samostojnosti in samoiniciativnosti.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/okolje

Comenius Individualna mobilnost učencev pomaga vzpostaviti trajnostno sodelovanje med sodelujočimi šolami in učitelji ter s tem obogatiti evropsko dimenzijo šolskega izobraževanja. Pomaga tudi pri priznavanju znanja, ki je bilo pridobljeno na partnerskih šolah v tujini.

S pomočjo evropskih projektov šola pridobiva ugled v domačem okolju, spodbuja inovacije v šolskem okolju ter izboljšuje svojo organiziranost.

Daje možnost primerjave različnih šolskih sistemov in položaj šole kot institucije v družbi.

Izjava enega od udeležencev mobilnosti

»Trije meseci toplega vremena, sonca, odlične hrane, prijetnih ljudi, super gostiteljskih družin, prelepe narave, kopanja in surfanja v Atlanti-ku, uživanja na peščenih plažah ob prekrasnih sončnih zahodih, ogledov bogatih zgodovinskih spomenikov, sproščanje ob fadu in strastnem navijanju ob gledanju nogometa ...! Takoj sva se zaljubila v ponudbo in uživala na trimesečni izmenjavi na Portugalskem.

V okviru projekta Comenius Individualna mobilnost učencev sva (kot gimnazijca četrtil letnikov SŠ Črnomelj) edina slovenska dijaka, ki sta se opogumila in odločila za to nepozabno izkušnjo. Najino prebivališče je bilo od septembra naprej mesto Almada oz. 'mesto onkraj Mosta 25. aprila', kot mu pravijo domačini.

Obiskovala sva zadnji letnik zasebne srednje šole v okolici Lizbone. Od 10. do 12. razreda so učenci razdeljeni na tri smeri: naravoslovno, ekonomsko in humanistično. Midva pa sva morala obiskovati vse smeri, saj so predmeti, ki jih imava v Sloveniji, v vseh treh smereh. Nekaj predmetov pa sploh nimajo, zato sva imela s seboj knjige in se sproti učila, da ne bi doma preveč zaostala s snovjo. Nekatere teste sva pisala na daljavo, matematiko in angleščino pa skupaj s portugalskimi sošolci – in bila sva med najuspešnejšimi.

Ugotovila sva, da portugalski starši otroke raje pošiljajo v zasebno šolo, ki jih stane okrog 800 evrov na mesec, predvsem zaradi njihove varnosti in manj zaradi znanja. Spoznala sva, da so, kar zadeva znanje, slovenske šole boljše. Na Portugalskem so preveč sproščeni.

Življenje se ne začne pred 10. uro zjutraj. Portugalci pojedjo veliko rib in riža, a po mojem mnenju premalo krompirja. Sladice so zelo sladke, vendar so kljub temu dokaj suhi. Navado imajo, da jedo zelo pozno, čeprav je bila večerja skuhana že prej. A smo čakali, da se je zbrala vsa družina.

Dobro, da gre človek v tuje dežele, kjer ugotovi, da lahko z znanjem, pridobljenim v Sloveniji, v tujini iztrži več kot doma.«

(Matej Babič, dijak Srednje šole Črnomelj)

CMEPIUS

Center RS za mobilnost
in evropske programe
izobraževanja in
usposabljanja

Ob železnici 30a
1000 Ljubljana, Slovenija
Tel.: (01) 620 94 50
Fax: (01) 620 94 51
E-pošta: info@cmepius.si
www.cmepius.si